

Styrelsens propositioner och motionssvar, bakgrund

Att klättringen befinner sig i en stark utveckling finns det både fakta och mer subjektiva upplevelser som styrker.

Det blir fler människor på klipporna, i hallarna och på bergen, och medlemskapen i klubbarna växer på de flesta håll. Det finns en stark tillväxt av unga som vill börja klättra och det finns äldre som fortsätter att utveckla sin passion långt upp i pensionsåldern. Det klättras på klippor, stenar, konstgjorda väggar, snö och på is.

Tittar vi utanför klättercommunityt är det lätt att observera att klättermetaforer används flitigt i reklam och kommunikation och att dessa metaforer även finns i allt från självhjälplitteratur till basal pedagogik: "Ta dig till nästa nivå!" "Kravla dig upp över krönet!" "Nu har du fastnat på en plåtå!" "Det är ensamt på toppen!" osv.

Mitt i denna klätterboom finns vi klättrare, Sveriges klätterklubbar och Klätterförbundet, som på olika sätt kämpar med att hinna med att leverera i vardagen och lösa alla de problem som uppstår i de olika flaskhalsar som uppstår när fler och fler människor vill klättra. Detta samtidigt som vi försöker utveckla oss för att möta morgondagens allt större behov.

Förbundet har försökt möta denna förändrade verklighet genom att sätta igång en förändringsresa. Ofta använder styrelsen ordet "professionalisering" för att försöka beskriva denna utvecklingsprocess. Men vad innebär då denna professionalisering i praktiken? Vilket utvecklingsmandat söker styrelsen för den kommande mandatperioden?

Beslut på rätt nivå

En viktig strukturell förändring som styrelsen har börjat implementera är att beslut ska fattas på rätt nivå i organisationen.

Detta innebär att de tre beslutsinstanserna i organisationen: förbundsstyrelsen, förbundsstyrelsen och generalsekreteraren endast ska fatta vissa typer av beslut, och därmed också undvika att fatta beslut som tillhör en annan instans. I korthet enligt följande mall:

Förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsen ska fatta de övergripande besluten om vision och strategi. Visionen ska visa på förbundets kärnuppdrag och vad det innebär för klättringen i en imaginär framtid när allt fungerar som det ska. Strategin ska i sin tur peka ut vilka arbetsområden som är de viktigaste för förbundet att arbeta med för att visionen ska förverkligas.

Förbundsstyrelsen väljer även de företrädare som är bäst lämpade att leda och företräda organisationen mot denna vision och uppdrag. Förbundsstyrelsen följer sedan upp det förtroende de gett genom att under nästa förbundsstyrelsemöte antingen bevilja eller avslå ansvarsfrihet för den styrelse de utsett.

Sammanfattningsvis innebär detta att förbundsmötet ska ta ett tydligare ansvar för förbundets övergripande utveckling, ”de stora frågorna”, men lämna de mindre, detaljerade frågorna till förbundsstyrelsen och generalsekreteraren.

Förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsens roll är att se till att verksamheten ligger i linje med visionen och strategin. De ska fatta de prioriteringsbeslut som är nödvändiga så att förbundets begränsade resurser används på bästa möjliga sätt och/eller för att försöka öka resurserna.

Styrelsen har även ansvaret mellan förbundsmötet att fatta beslut om nödvändiga korrigeringar i strategin om det är så att omvärlden eller förutsättningarna förändras radikalt.

Styrelsen måste sedan stå till svars för både prioriteringarna och eventuella korrigeringsbeslut på kommande förbundsmöte.

Sammanfattningsvis ska styrelsen kontrollera så att verksamheten är i linje med det stadgarna anger och förbundsmötet beslutat, möjliggöra så uppdraget lyckas samt peka ut nya strategiska vägval inför framtiden.

Generalsekreteraren

Generalsekreteraren ska, med utgångspunkt i styrelsens prioriteringsbeslut, fatta beslut om hur strategin ska genomföras. Generalsekreteraren gör detta genom att upprätta en tydlig handlingsplan och, om resurserna tillåter det, anställa personal samt se till så att personalen har adekvat kompetens för att på bästa sätt ta sig an de uppgifter som följer av uppdraget.

Sammanfattningsvis innebär detta att generalsekreteraren och kansliet kommer att få utökade befogenheter, men med ett mer definierat mandat och inom ett tydligare avgränsat område, jämfört med hur förbundet har fungerat tidigare.

Förändringar mot hur det tidigare varit

Denna professionaliseringsresa har alltså redan påbörjats och styrelsens propositioner och motionssvar ska ses i ljuset av detta.

Några praktiska exempel på vad detta innebär för skillnader mot tidigare:

- Förbundsmötet ska inte fatta operativa beslut. Det är alltså inte förbundsmötets roll att fatta beslut om enskilda event eller detaljerade förslag om hur personer i förbundet ska arbeta.
- I en ideal tillvaro ska inte heller förbundsstyrelsen fatta operativa beslut. Ett exempel på detta är att styrelsen inte ska ge praktiska uppdrag till kommittéerna utan de ska i fortsättningen komma från generalsekreteraren.
- Generalsekreteraren ska inte fatta beslut om arbetsområden eller slutmål/vision, men kommer att vara rådgivande till styrelsen i dessa frågor. Detta kräver en generalsekreterare, och ett kansli, som är ödmjuk inför sitt uppdrag och medveten om det kunskapsövertag som kan uppstå i och med att hen arbetar i verksamheten dagligen.

Makt

Makt är ett negativt laddat ord i svenskan. Men makt är inte dåligt per definition, utan en möjlighet för de som innehar den att kunna agera.

Klätterförbundets professionaliseringsresa innebär inte att de olika beslutsinstanserna får mer eller mindre makt, utan att makten omfördelas. Klubbarnas inflytande över vad som exakt ska ske i förbundets verksamhet minskar, samtidigt som den ökar när det gäller att utkräva ansvar från styrelsen när det gäller prioriteringarna. Och styrelsen i

sin tur måste löpande utkräva ansvar från generalsekreteraren när det gäller de operativa besluten.

Genom denna maktfördelning blir klubbar och förbundsmötets roll i att faktiskt ge ett tydligt uppdrag än viktigare. Genom en tydlig inriktning ökar möjligheten för att fokusera på att genomföra förflyttningar, snarare än att diskutera tolkningar och nya uppdrag mellan förbundsmöten. Dessutom frigörs kraft så att nya idéer och verksamheter inom ramen för uppdragen kan genomföras snabbt och effektivt.

Varför?

Varför är då denna professionaliseringsresa nödvändig?

I det läge som Klätterförbundet och klättringen befinner sig i just nu kanske denna tydliga uppdelning om vem som beslutar om vad kan te sig en smula överdriven. Vad gör det till exempel om förbundsmötet beslutar om någon operativ detalj? Det är en korrekt observation. Med den organisation och verksamhetsvolym förbundet har idag fungerar det. Det är inte fler involverade än att många mer eller mindre känner varandra.

Men det styrelsen vill göra är att börja förbereda organisationen för en långt större verksamhet. Om förbundet och klubbarna kan klara av att möta de behov som klättringen skapar är det inte osannolikt att förbundets och klubbarnas verksamhet är tio gånger så stor om tio år. Och en organisation i den storleken behöver tydliga uppdrag och ramar för vad var och en i verksamheten ska göra, annars fungerar varken demokratin eller den operativa förmågan.

Styrelsen vill med följande propositioner och motionssvar alltså redan nu skapa en hållbar och solid grund för att klättring ska bli en av de största aktiviteterna i både idrotts- och friluftssverige. Eller, för att använda en för oss känd metafor, bygga en rejäl standplats så det finns bra säkring när förbundet klättrar nästa replängd.

Truls Neubeck

Ordförande

Svenska Klätterförbundet